

मानितः मोक्षयेणं प्राप्त्युपाताति ॥ ६५ ॥ काव्यनाटक अलंकाररि
तिः ते कवि च विसाधनमानितिः कविता पदबंधविपत्तिः मोक्षमानिति
येणोयेणो ॥ ६६ ॥ कविश्वरावेमत एसेः आपु ल्या कविचावेनिरषेः
मोक्षलाहानि अनायासेः हे कवितापिसेः कविश्वरां ॥ ६७ ॥ वां छाय
ण कौकशास्त्रमतः स्यात्वा अतिजावो विपरित कामसुरवे मोक्षमानि
तः कामुसततसेवाया ॥ ६८ ॥ सारव्ययोगाविवदंतिः ससुसमदमादि
संपतिः हे विसाधनमोक्षप्रतिः नेमुनिश्चितितिहिं केला ॥ ६९ ॥
निति शास्त्रकारावेमतः सार्वमोमराज्यजे प्राप्तः स्यात्तं विमोक्षमा
नितः सामदानादितेयसाधने ॥ ७० ॥ येकां वाप्रतविसागः सिखस्तु
त्रमात्रसुगः याविनावे मोक्षमार्गः परम म्लाद्यमानिति ॥ ७१ ॥

देहात्मवादवायोगः स्वेषामेवावायेतेषु योगः केचान् क्वैव
 स्वर्गः प्रेक्षांमय कोणजनेम ॥७३॥ अश्वमेधराजसुयागः हाविये
 कां वामोद्गमयुः येकां तु तिउपासनासांगः पुजावि सागतेसाधनः
 ७४॥ येकां वामत्तसाधेपुः कउकाटेसिखवादेपुः शारिरशोषणा
 दिजेत्तपः तोमार्गसमिधमासा वा ॥७५॥ येकफुं एति श्रेष्ठसाधनः
 मोक्षमार्गि केवष्य दानः सिद्धितस्तुं एति व्रतप्रदुणाः होवि साधनमे
 सावे ॥७५॥ येकां त्यामत्तवा अनुक्रमुः अवस्य करा वेयेमनिचेमः
 एवं प्रतानुसारे उपक्रमुः नानासाधन सं चरमः बोलति ॥७६॥ या
 साधना विपाहातां स्थितिः आद्यं व तनि स्थितिः ते विपे उद् वा प्र
 तिः दृष्टु दृष्टु पा मुति सांगतु ॥७७॥ श्लोका ॥ आद्यं तव त एवै शा

(12A)

अविद्यारवां धत्ते ॥ १३ ॥ तोसकषसुरवावापंडपुः किं निजसुरवावा
 कंदर्पुः तोसवांगे सुरवस्वरपुः सबाद्यसुरवस्वरपुः समसुरवत्वे ॥ १४ ॥
 स्वासुरवाविपरिपुर्णताः पुढिलेनि श्लोकं तत्त्वताः स्वये देवा विजा
 लासांगताः सुरवसंयन्त तापक्तावि ॥ १५ ॥ श्लोक ॥ नपारमेष्ट्यं नम
 हेद्रधि क्यं नसावर्भोमं नसाधियसं ॥ नयोगसिद्धिरपुनर्षवं वापं
 य्यर्पितात्ते एतिमदिनान्यत् ॥ १६ ॥ टिका ॥ माशावांयिं अर्पितचितः
 ऐसेजेमासे निजपरक्तः मासे निस्सुखं सुरवि संतः ते अनासक्त सर्वा
 र्पि ॥ १५ ॥ माशां वायिं निरुपत्तिः आणिक लोकलोकान्तर आश
 तिः तेषरत्किनके कामाशक्तिः जाणानिश्चिदि उद्ग वा ॥ १५ ॥ सक

3

षड्दियांसमवेतः सर्वपौमवष्यांकितः येऽनियां होतांप्राप्तः मा
 श्रेणिजपरक्त्युं किति ॥ १० ॥ विष्टेमाजिलसगणे चणेः तेषुकरामि
 गोउपणोः स्युते कांटा षति शाहाणः तेविष्मक्तिं साउणोः सर्वपौम
 पत्तौ सातषादि समस्तः पाताळि परोगसुरव अभुतः ते प्राप्त हो
 तांमाश्रेपक्तः लाताहाणत अनेछ ॥ ११ ॥ रवासासोडुनि अमृतफ
 षाः शाहाणानेघेपेडि चागोषाः तेविसांडुनिमा शासुरवसोहषाः
 पत्तर सातषानववति ॥ १२ ॥ सुरनरपन्नगवोदितिः येणो महत्वे
 उगालियां अमरा वतिः जेविकस्तुरिपुठे मातिः तेविउपेदितिम
 भूक्त ॥ १३ ॥ जेयिं द्रादिकां वंद्य स्थानः उतमोत्तमब्रह्मसदनः

२

तैलुष करिति मरुजनः जे सुरवसंपे न्त मद्रावे ॥ २३ ॥ ताक दुध पाहा
 तां देविः सारिरेपणे होति सेफेटीः स ज्ञान दुध लाविति बोतिः सा
 जीति वाठि ता कावि ॥ २३ ॥ ते विसस लोक आणि पत्ति सुरवः समान
 मानिति केवळ सुरवेः मद्रावे माझे मरु जे चोरवः ते सस लोक अधिकारि
 ति ॥ २४ ॥ इंद्रपद ब्रह्म सदनः पाताळ पोग अमृत पानः ये के का
 के व्याविया जाणः सर्व सिधि आपण आलिया ॥ २५ ॥ ज्या सा थाव
 या महा सिधिः योगी सिणताति महा विधिः सा प्र कट ल्यां त्री सुधिः
 परक स दुधि ना तर्षति ॥ २५ ॥ सा आणि मादि सिधिं वामायाः मद्रा किं हां
 णो नि ला ताः ता गले मा इया परकि पंचाः जाणत लत उडुवा ॥ २६ ॥

(५)

५१

यां सिद्धिं वि कायि सि कथाः स लोकतास मिपताः मा सी देतां स्व
 रूपताः फल सर्वघा नेघति ॥ ५॥ जेचन रिघे का छा वि सत्ताः ना हि
 जन्म मरण वा र्ताः हे सि देतां मा सी सा यु ज्य ताः फल सर्व घा ने घ
 ति ॥ ५॥ आ धिं असा वं वे ग षे प णेः प्र ग सा यु ड्ये ये क हो णे हे मु
 वि च अव ड् ड् बोल णेः सा यु ज्य मे घ णेः प्र द् र ति ॥ ७॥ फल कि सु खं
 सु ख वलि स्थि तिः या ला गी आ व डे मा सि फल किः प्रा यो ला ग ति च
 ही मु क्तिः फल ने घ ति म ज वि णा ॥ ७॥ ये कु मिं वां वु नि कां हिः फ
 लां सि आ णि क प्रि य ना हिः मा शे नि नि स ज न सु खं पा हिः लो किं
 ति हिं न स मा ति ॥ ७॥ आ दि क रु नि च्चा कि मु क्तिः म ज वे ग वि

48

जेसुरवग्राहिः परत्तसर्वघानेघतिः माश्याअपनेद सत्तिलो धणे
 ७७॥ मज वेगणे जेसुरवः तुष्ट करुनि सोडिति देखः माश्यापज
 नाया परम हरिखः अलौकिक मङ्गलां ॥ ७८ ॥ ह्येगाल परत्तकेव
 ववेडिः तुष्टा मजनि धारिति गोडिः परितुज तयां वि आवडिः नसे
 लगाडि अतिप्रिति ॥ ७५ ॥ जेविगोंचिडा आवडे खेसिः परिगोंवि
 उनावडे खेसिसिः तेवि सत्तावि प्रीति तुज सरिसिः तुजसा रेसिः
 नसेलप्रिति ॥ ७५ ॥ मज्ज मजन मज्जतः हेत्रिपुठि अविद्यकताः
 अविद्यायुक्त मजन पयाः नसेलसर्वघा तुज प्रिति ॥ ७७ ॥ जेवि
 कांश्चित्रिचं अवंतणोः जागयासिनाहिं जेवउं जाणोः तेवि अविद्या

(5)

युक्तमिच्छा मजनेः सांप्रतिकरणं हेतुघटे ॥१८॥ ऐसा अशकं वा अ
 पिप्रावोः तेचि अर्चिं सांगता हे देवोः मजनिपक्का वा सुदु मारवोः
 तेचमजहिपा हो अतिप्रति ॥१९॥ जो जैसा मजकारणोः मितैसा वि
 सुकारणोः मक्तु अतन्य मज कारणोः मिहिं सुकारणो अतन्य ॥४०॥
 श्लोक ॥ नतप्रा मप्रियतम आत्मयो निर्देशकरः ॥ नच शं कर्षणो न
 चिने वात्मानवयया मारवन् ॥१५॥ टीका ॥ मास्यां मक्कां विमजप्रितिः
 तेमिं जाणो श्रीषतिः ते उपमे लागी त्री जगतिः नाहिं निश्चितिका
 टाळो ॥४१॥ जो अतन्य जाणामासे मक्तिः ते कां विसुवि अवि वि
 द्यनिदृतिः ऐसियां मक्कां विजे मज प्रतिः तेसां गो मिं कतिः ३

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com